

MUSÍ JI ZPROSTIT OBŽALOBY Z VRAŽDY!
AŽ UŽ TO STOJÍ COKOLI...

MICHAEL
CONNELLY

PÁTÝ
SVĚDEK

„VYNIKAJÍCÍ PŘÍBĚH, NEČEKANÉ ZVRATY
A VRAŽEDNÉ FINÁLE“

DAILY MAIL

PÁTÝ SVĚDEK

Michael Connelly

PÁTÝ
SVĚDEK

slovar

Copyright © Hieronymus, Inc. 2011
Translation © Jiří Kobělka 2012, 2023
Czech edition © Nakladatelství Slovart, s. r. o., Praha 2023

Všechna práva vyhrazena. Žádná část tohoto díla nesmí být reprodukována nebo využita žádným způsobem a žádnými prostředky, elektronickými nebo mechanickými, včetně fotokopíí, nebo zaznamenána do informačních systémů bez předchozího písemného souhlasu vydavatele.

Vydalo Nakladatelství Slovart, s. r. o., v Praze roku 2023
Z anglického originálu *The Fifth Witness* přeložil Jiří Kobělka
Editor Jan Pavel
Sazba Alias Press, s. r. o., Bratislava
Tisk FINIDR, s. r. o., Český Těšín

ISBN 978-80-276-0671-9
10 9 8 7 6 5 4 3 2 1
www.slovart.cz

*Tato kniha je pro Dennise Wojciechowského.
Mnohokrát díky.*

ČÁST I

KOUZELNÉ
ZAKLÍNADLO

1

Paní Penová se na mě podívala přes sedadlo a zvedla ruce v prosebném gestu. Mluvila se silným přízvukem a angličtinu zřejmě zvolila jen proto, aby mě její závěrečná prosba bezprostředněji oslovila.

„Prosím, vy pomůžete mi, pane Mickey?“

Pohlédl jsem na Rojase, který seděl na předním sedadle otočený čelem k nám, ačkoliv jsem nepotřeboval, aby mi tlumočil. A pak jsem se podíval za paní Penovou, přes její rameno z okna na dům, který si tak zoufale chtěla udržet. Byl to třípokojový baráček se světle růžovou fasádou, drátěným plotem a neupraveným pozemkem. Na betonovém schůdku před hlavním vchodem bylo nastříkané graffiti, z něhož se dala rozluštit jen číslovka 13. Nebyla to adresa. Bylo to vymezení teritoria.

Nakonec jsem přesunul pohled na paní Penovou. Bylo jí čtyřicet čtyři let a měla v sobě jakousi sešlou krásu. Vychovávala jako svobodná matka tři dospívající syny a už devět měsíců nesplácela hypotéku. Banka proto na dům uplatnila zástavní právo a chystala se jí ho přímo pod nosem prodat.

Dražba se měla konat za tři dny. Bylo přitom úplně jedno, že nemovitost nemá velkou hodnotu nebo že stojí v jižním Los Angeles, ve čtvrti prolezlé gangy. Někdo si dům koupí a paní Penová se z majitelky stane nájemnicí – tedy pokud ji nový majitel nenechá vystěhovat. Paní Penová se léta spoléhala na ochranu gangu Florencia 13. Časy se však změnily. Žádná příslušnost ke gangu už jí pomoci nemohla. Potřebovala právníka. Potřebovala mě.

„Řekni jí, že udělám všechno, co bude v mých silách,“ odpověděl jsem. „Řekni jí, že jsem si naprosto jistý, že se mi podaří zastavit dražbu a napadnout platnost propadnutí

hypotéky. Přinejmenším se tím všechno zpomalí. A my získáme čas vymyslet dlouhodobý plán. A třeba ji i postavit zpátky na nohy.“

Přikývl jsem a počkal, až Rojas moje slova přetlumočí. Využíval jsem ho jako řidiče a tlumočnicka od chvíle, co jsem si koupil reklamní prostor v hispánských rádiích.

V kapse jsem ucítil vibrace mobilního telefonu. Moje stehno je identifikovalo jako textovou zprávu, poněvadž hovor vibruje déle. Každopádně jsem telefon ignoroval. Když Rojas domluvil, pokračoval jsem dříve, než paní Penová stála odpovědět.

„Musí pochopit, že tohle není řešení jejich problémů. Dokážu všechno pozdržet a můžeme s její bankou vyjednávat. Ale neslibuju jí, že o ten dům nepřijde. V jistém smyslu už o něj přišla. Já jí ho vrátím, ale pořád se bude muset vypořádat s bankou.“

Rojas se pustil do tlumočení a rukou dělal gesta, která jsem já nedělal. Pravdou bylo, že paní Penová nakonec stejně bude muset pryč. Jediná otázka zněla, jak daleko bude chtít, abych zašel. Osobní bankrot by prodloužil její obranu proti zabavení domu o další rok. Tohle rozhodnutí však nemusela dělat hned.

„A teď jí řekni, že taky budu muset dostat za svou práci zapláceno. Nastih jí harmonogram. Tisíc dolarů předem a pak měsíční splátky.“

„Jak vysoká splátka a jak dlouho?“

Znovu jsem se podíval z okna na dům. Paní Penová mě zvala dovnitř, ale já jsem se s ní raději sešel v autě. V téhle čtvrti se často střílelo z projíždějících aut, ovšem já seděl ve svém Lincolnu Town Car BPS. Zkratka BPS přitom znamenala „sérii s balistickou ochranou“. Tenhle vůz jsem koupil od vdovy po zavražděném vymahači sinalojského kartelu. Dveře byly pancéřované a okna se skládala ze tří vrstev laminovaného skla. Byla neprůstřelná, na rozdíl od oken v růžovém domě paní Penové. Z osudu sinalojského vymahače jsem si vzal ponaučení, že pokud to není nutné, je lepší z tohoto auta nevystupovat.

Paní Penová mi již dříve vysvětlila, že splátka hypotéky, kterou před devíti měsíci přestala platit, činila sedm set dolarů měsíčně. Bylo jasné, že během mého angažmá v přípa-

du splácení neobnoví. Dokud jsem držel banku v bezpečné vzdálenosti, měla paní Penová splátkové prázdniny, takže se na ní daly vydělat peníze.

„Řekněme dvě stě padesát měsíčně. Dám jí sníženou sazbu. Jasně jí vysvětlí, že má ode mě slevu a že se v žádném případě nesmí opozdit se splátkami. Přijímáme i kreditní karty, jestli nějakou má. Ale musí na ní být štáva a platnost nesmí vypršet dřív než v roce 2012.“

Rojas to přetlumočil a opět přitom použil víc gest a mnohem víc slov než já. Vytáhl jsem telefon a podíval se na displej. Textová zpráva byla od Lorny Taylorové.

CO NEJDŘÍV MI ZAVOLEJ.

Po schůzce s klientkou jsem se s ní měl spojit. Typická advokátní kancelář by měla office manažerku a recepční. Já však měl místo kanceláře zadní sedadlo lincolnu, a tak Lorna vyřizovala pracovní záležitosti a telefonáty ve svém družstevním bytě v západním Hollywoodu, kde bydlela s mým hlavním vyšetřovatelem.

Moje matka se narodila v Mexiku a já jejímu rodnému jazyku rozuměl víc, než jsem dával najevo. Takže když paní Penová odpověděla, věděl jsem, co říká – přinejmenším jsem pochopil podstatu. Přesto jsem si nechal její slova od Rojase přetlumočit. Slíbila, že hned zajde do domu pro tisíc dolarů a pak bude svědomitě posílat měsíční splátky. Mně, ne bance. Spočítal jsem si, že pokud se mi podaří prodloužit její pobyt v domě o rok, vydělám celkem čtyři tisíce. Za práci, kterou to obnášelo, to nebylo špatné. S paní Penovou se už pravděpodobně nikdy neuvidím. Napadnu platnost propadnutí hypotéky a budu hrát o čas. Byla naděje, že ani nebudu muset vystoupit u soudu. Veškerou soudní pochůzkařinu za mě vyřídí moje mladá společnost. Paní Penová bude spokojená a já taky. Nakonec ovšem kladivo dopadne. Vždycky to tak skončí.

Pomyslel jsem si, že s tímhle případem se dá pracovat, přestože mi paní Penová jako klientka nebyla sympatická. Většina mých klientů přestane bance platit, když přijde o práci nebo je postihne katastrofální zdravotní problém. Paní Penová přestala splácet, když její tři synové putovali

do vězení za prodej drog a jejich týdenní finanční podpora náhle vyschla. Tenhle příběh v člověku nevyvolával mnoho soucitu. Banka však rozhodně nejednala v rukavičkách. Vyhledal jsem si spis paní Penové na internetu. Bylo to tam všechno: záznam o obeslání výzev k platbě a pak uplatnění zástavního práva a prohlášení hypotéky za propadlou. Jenže paní Penová tvrdila, že žádné výzvy k platbě nedostala. A já jsem jí věřil. Soudní doručovatelé se v téhle čtvrti rozhodně nepohybovali bez rizika. Předpokládal jsem tedy, že obsílky z banky skončily někde v popelnici a doručovatel jednoduše zalhal, že je doručil. Kdyby se mi to podařilo dokázat, měl bych hůl, s níž bych mohl banku od paní Penové odehnat.

Taková měla být moje obhajoba. Tu ubohou ženu nikdy nikdo řádně neupozornil, jaké jí hrozí nebezpečí. Banka ji využila, nechala její hypotéku propadnout, aniž jí dala příležitost doplatit dlužnou částku, a soud by měl bance za takové jednání vyčinit.

„Dobrá, takže jsme dohodnutí,“ řekl jsem. „Řekni jí, ať zajde pro ty peníze, a já zatím vytisknu smlouvu a stvrzenku. Začneme na tom dělat hned dneska.“

Usmál jsem se a kývl na paní Penovou. Rojas moje slova přetlumočil, vyskočil z auta, obešel ho a otevřel mé nové klientce dveře.

Když paní Penová vysedla, otevřel jsem si v notebooku vzor smlouvy ve španělštině a doplnil do něj příslušná jména a čísla. Dokument jsem uložil a poslal ho do tiskárny, která stála na pultíku s elektronikou na sedadle spolujezdce. Poté jsem vyplnil stvrzenku, podle níž měla obdržená částka putovat na můj clientský svěřenský účet. Všechno bylo čisté jako lilie. Jako vždycky. Kalifornskou advokátní komoru bylo lepší nepouštět si k tělu. I když jsem jezdil v neprůstřelném autě, nejvíc na pozoru jsem se měl právě před komorou.

Advokátní kancelář Michael Haller a partneři měla za sebou nelehký rok. Obhajoba v trestněprávních případech ve městě stíženém recesí prakticky vymizela. Zločinnost samozřejmě nikoliv. V Los Angeles zločin vzkvétal bez ohledu na stav ekonomiky. Solventních klientů však bylo jako šafránu. Zdálo se, že na advokáta už nikdo nemá peníze. Na Úřadu veřejných obhájců nevěděli, kam dřív skočit, zatímco lidi jako já málem umírali hladu.

Měl jsem výlohy a čtrnáctiletou dceru na soukromé škole, která při každém rozhovoru o vysokoškolském studiu začala mluvit o Jihokaliifornské univerzitě. Musel jsem něco podniknout, a tak jsem udělal to, co bych dříve pokládal za nemyslitelné. Dal jsem se na občanské právo. A jedinou oblastí v celé advokacii, která vzkvétala, bylo hypoteční právo. Absolvoval jsem tedy v komoře několik seminářů, rychle si všechno nastudoval a vyrukoval s novými inzeráty ve dvou jazycích. Založil jsem pár webových stránek a začal od okresního úřadu skupovat seznamy návrhů na propadnutí hypotéky. Takhle jsem získal jako klientku i paní Penovou. Přímým oslovením. Její jméno figurovalo na seznamu, a tak jsem jí napsal běžný dopis, v němž jsem jí ve španělštině nabídl své služby. Paní Penová mi později sdělila, že než můj dopis dostala, vůbec o propadnutí hypotéky nevěděla.

Říká se, že když se člověk opravdu snaží, úspěch se dostaví. V mém případě to byla pravda. Začínal jsem mít víc práce, než jsem dokázal zvládnout – po dnešní schůzce s paní Penovou mě čekalo ještě šest dalších jednání –, a dokonce jsem do advokátní kanceláře Michael Haller a partneri musel vůbec poprvé najmout skutečného partnera. Celostátní epidemie propadlých hypoték slábla, ale v žádném případě neustávala. V okrese Los Angeles mě tohle koryto mohlo živit ještě hezkých pár let.

Jednotlivé případy mi vynášely jen kolem čtyř až pěti tisíc za kus, ale v tomto období svého profesního života jsem upřednostňoval kvantitu před kvalitou. V danou chvíli jsem měl v portfoliu víc než devadesát klientů s propadlou hypotékou. Moje dcera rozhodně mohla na Jihokaliifornskou univerzitu pomýšlet i nadále. Dokonce mohla začít uvažovat o magisterském studiu.

Někteří lidé se domnívali, že i já jsem součástí problému – že jen pomáhám holotě načas přechytračit systém, čímž odhaluji celkové hospodářské zotavení. Na některé moje klienty tento popis dozajista seděl. Většinu z nich jsem však já osobně pokládal za několikanásobné oběti. Nejdřív se nechali podfouknout americkým snem o vlastnictví domu a uvázali si na krk hypotéky, o které správně ani neměli žádat. A pak se stali oběťmi znovu, když bublina praskla a bezskrupulózní věřitelé se připojili k hromadnému šílenství,

začali jejich hypotéky prohlašovat za propadlé a bez milosti je zadupávali do země. Většina těchto kdysi hrdých majitelů domů neměla proti razantním hypotečním zákonům státu Kalifornie šanci. Banka nepotřebovala ani souhlas soudce, aby člověku zabavila dům. Finanční krasoduchové zastávali názor, že tohle je správná cesta. Nedívat se nalevo napravo. Čím dříve prý krize dosáhne dna, tím rychleji začne zotavení. Na to já říkám jediné: zkuste to vysvětlit paní Penové.

Podle jedné hypotézy šlo o součást spiknutí největších bank v zemi, jehož cílem bylo podkopat majetkové zákony, sabotovat soudnictví a vytvořit nekonečnou mašinerii hypoték, zástav a propadnutí majetku, ze kterých by banky profitovaly bez ohledu na to, zda klient splácí nebo ne. Já osobně jsem tento názor nezastával. Během svého krátkého působení v této oblasti práva jsem však zažil tolik predátorského a neetického chování ze strany takzvaných legitimních podnikatelů, že se mi začalo stýskat po staromódním trestním právu.

Rojas čekal před autem, až se paní Penová vrátí s penězi. Podíval jsem se na hodinky a všiml si, že přijedu pozdě na další schůzku – propadlou hypotéku na jeden komerční objekt v Comptonu. Snažil jsem se organizovat konzultace s novými klienty podle zeměpisné polohy, abych ušetřil čas, benzín a opotřebení auta. Dnes jsem obhospodařoval jižní cíp města, zatímco zítra jsem měl vyrazit do východního L. A. Dva dny v týdnu jsem seděl v autě a podepisoval smlouvy s novými klienty. Zbytek času jsem pracoval na případech.

„Hodte sebou, paní Penová,“ řekl jsem sám pro sebe.
„Musíme jet.“

Rozhodl jsem se využít čekání telefonátem Lorně. Před třemi měsíci jsem si začal na mobilním telefonu blokovat číslo. Když jsem provozoval trestní právo, nikdy jsem to nedělal, ale v krásném novém světě hypotečního byznysu jsem obvykle nechtěl, aby lidé znali přímé číslo na mě. A to se týkalo nejen advokátů věřitelů, ale i mých klientů.

„Advokátní kancelář Michael Haller a partneři,“ řekla Lorna, když zvedla telefon. „Jak vám můžu...“

„To jsem já. Co se děje?“

„Mickey, musíš jet okamžitě na oddělení ve Van Nuys.“

V jejím hlase se ozývala značná naléhavost. Policejní oddělení ve Van Nuys představovalo hlavní stan losangeleské policie pro operace na rozlehlém území San Fernando Valley v severní části města.

„Dneska objíždím jižní čtvrti. Co se děje?“

„Mají tam Lisu Trammelovou. Volala mi.“

Lisa Trammelová byla klientka. Vlastně to byla moje vůbec první klientka s propadlou hypotékou. Zatím se mi podařilo prodloužit jí pobyt ve vlastním domě o osm měsíců a byl jsem přesvědčený, že dokážeme vydržet ještě nejméně rok, než vypustíme šrapnel v podobě osobního bankrotu. Lisa však propadala frustracím z domnělých křivd, které na ní byly spáchány, a nedala se uklidnit ani ovládnout. Dokonce neváhala pochodovat před pobočkou své hypoteční banky s transparentem osočujícím peněžní ústav z podvodných praktik a bezcitného chování. Nakonec jí banka musela nechat vystavit dočasný soudní zákaz styku.

„Porušila zákaz styku? Oni ji tam zadržují?“

„Zadržují ji za vraždu, Mickey.“

Něco takového jsem nečekal.

„Za vraždu? A kdo je oběť?“

„Prý ji viní z vraždy Mitchella Bonduranta.“

Znovu jsem se nadlouho odmlčel. Podíval jsem se z okénka a viděl, jak paní Penová vychází ze dveří. V ruce držela svazek bankovek.

„Dobrá, vezmi si telefon a přeorganizuj mi zbytek dnešních schůzek. A řekni Ciskovi, ať jede do Van Nuys. Sejde-me se tam.“

„Jasně. Nemám říct Bullocksově, ať vezme odpolední schůzky za tebe?“

„Bullocksová“ byla přezdívka, kterou jsme dali Jennifer Aronsonové, partnerce mé advokátní kanceláře. Přijali jsme ji jako absolventku Southwestern Law School – právnické fakulty sídlící v budově někdejšího obchodního domu Bullocks na Wilshire Boulevard.

„Ne, nechci, aby dělala vstupní rozhovory ona. Prostě mi je přelož na jindy. A poslyš: spis Trammelové mám, myslím, s sebou, ale seznam kontaktů je u tebe. Takže vypátrej její sestru. Lisa má syna. Pravděpodobně je ve škole a někdo ho bude muset vyzvednout, když teď Lisa nemůže.“

Všechny klienty jsme nechali vyplnit rozsáhlý seznam kontaktů, protože někdy bylo obtížné sehnat je před soudním jednáním – nebo je přinutit, aby mi zaplatili.

„Začnu na tom dělat,“ řekla Lorna. „Hodně štěstí, Mickey.“

„Tobě taky.“

Zaklapl jsem telefon a přemýšlel o Lise Trammelové. Z nějakého důvodu mě nepřekvapovalo, že ji zatkli za vraždu muže, který se jí snažil sebrat dům. Tedy ne že bych si myslel, že to dojde až takhle daleko. To ani náhodou. Ale kdesi hluboko uvnitř jsem věděl, že se něco stane.

2

Rychle jsem převzal od paní Penové hotovost a dal jí stvrzenku. Oba jsme podepsali smlouvu a ona dostala jednu kopii. Vzal jsem si od ní číslo kreditní karty a ona mi slíbila, že dokud pro ni budu pracovat, zůstane na kartě dost peněz na to, aby jednou měsíčně přežila dvousetpadesátidolarové pouštění žilou. Poděkoval jsem jí, podal jí ruku a řekl Rojasovi, ať ji doprovodí zpátky ke dveřím.

Zatímco jsem čekal, otevřel jsem dálkovým ovladačem kufr a vystoupil z auta. Kufr lincolnu byl tak prostorný, že se do něj vešly tři lepenkové krabice na spisy a také všechny moje kancelářské potřeby. Ve třetí krabici jsem našel spis Lisy Trammelové a vytáhl ho. Zároveň jsem si vzal módní aktovku, kterou jsem používal pro návštěvy na policejních stanicích. Když jsem zavíral kufr, spatřil jsem na černém laku kapoty nastříkanou stříbrnou třináctku.

„Do prdele.“

Rozhlédl jsem se. O kus dál, v předzahradce jednoho z domů, se popelilo pár dětí, ale ty vypadaly na sprejery moc mladě. Kromě nich byla ulice opuštěná. Byl jsem zmatený. Nejenže jsem útok na své auto neslyšel ani neviděl, přestože k němu muselo dojít, když jsem uvnitř jednal s klientkou, ale navíc bylo teprve krátce po jedné a já věděl, že většina gangsterů vstává a začíná si užívat radostí dne až pozdě odpoledne. Vesměs to byli noční tvorové.

Vrátil jsem se se spisem k otevřeným dveřím. Všiml jsem si, že Rojas stojí na horním schodu a klábosí s paní Penovou. Hvízdal jsem a gestem mu naznačil, ať se vrátí do auta. Museli jsme jet.

Nasedl jsem do auta. Rojas mému sdělení porozuměl, přiběhl zpátky a naskočil do vozu.

„Do Comptonu?“ zeptal se.

„Ne, změna plánu. Musíme zajet do Van Nuys. Rychle.“

„Dobrá, šéfe.“

Rojas se odlepil od obrubníku a začal se vracet k dálnici 110. Do Van Nuys nevedla žádná přímá dálniční trasa. Museli jsme se vrátit po stodesátce do centra, tam se napojit na stojedničku a zamířit na sever. Nemohli jsme vyjždět z horšího místa.

„Co ti u toho vchodu říkala?“ zeptal jsem se Rojase.

„Ptala se na vás.“

„Jak to myslíš?“

„Prý vypadáte, jako byste žádného tlumočnicka nepotřeboval.“

Přikývl jsem. Tohle se mi stávalo často. Díky matčiným genům jsem vypadal spíš jako člověk z jižní strany hranice.

„A taky chtěla vědět, jestli jste ženatý, šéfe. Řekl jsem jí, že jo. Ale kdybyste se chtěl vrátit a jít do toho, tak máte možnost. Ale nejspíš by pak chtěla slevu na splátkách.“

„Díky, Rojasi,“ řekl jsem suše. „Ona už slevu má, ale budu si to pamatovat.“

Než jsem otevřel spis, vytáhl jsem telefon a nalistoval seznam kontaktů. Hledal jsem na detektivním oddělení ve Van Nuys někoho, kdo by se se mnou mohl podělit o informace. Nikoho jsem však nenašel. Do případu obvinění z vraždy jsem šel úplně naslepo. Což také nebyl ideální začátek.

Zaklapl jsem telefon, strčil ho do nabíječky a otevřel spis. Lisa Trammelová se stala mou klientkou poté, co odpověděla na obecný dopis, který jsem rozeslal majitelům všech domů s propadlou hypotékou. Předpokládal jsem, že nejsem v Los Angeles jediný advokát, který to udělal. Lisa však z nějakého důvodu nereagovala na jejich dopis, ale na můj.

Jako advokát se soukromou praxí si člověk může většinou své klienty vybírat. A někdy si vybere špatně. Lisa k takovým případům patřila. Dychtivě jsem se snažil rozjet nový směr své práce. Hledal jsem klienty, kteří jsou v tísní nebo jichž někdo využil. Lidi příliš naivní na to, aby znali svá práva nebo možnosti. Hledal jsem utlačované a měl jsem pocit, že jsem v Lise takového člověka našel. Navenek splňovala všechny podmínky. Hrozilo jí, že přijde o dům, protože se na ni jako domino sesypala řada nepříznivých okol-

ností, které nemohla nijak ovlivnit. A věřitel dal její případ bez váhání semlít ve vyvlastňovacím mlýnu, který nebral na nic ohledy, a dokonce sám porušoval pravidla. Podepsal jsem s Lisou smlouvu, dohodl s ní splátkový kalendář a začal za ni bojovat. Byl to dobrý případ a já z něj byl nadšený. Teprve pak se z Lisy stala obtížná klientka.

Lise Trammelové bylo pětatřicet let. Byla vdaná a měla devítiletého syna Tylera. Jejich dům stál na Melba Avenue ve Woodland Hills. Když v roce 2005 s manželem Jeffreyem dům kupovali, učila společenské vědy na Grantově střední škole a Jeffrey prodával BMW v jednom autosalonu v Calabasasu.

Jejich čtyřpokojevý dům byl v té době oceněn na 900 000 dolarů a oni si na něj vzali třičtvrtěmilionovou hypotéku. Trh byl tehdy silný, hypoték bylo habaděj a daly se snadno sehnat. Manželé Trammelovi využili služeb nezávislého hypotečního bankéře, ten rozeslal jejich žádost bankám a nakonec jim doporučil nízko úročený úvěr, který obnášel pouze splátky úroků a zaplacení celé jistiny po pěti letech. Úvěr se pak stal součástí investičního balíku hypoték a dvakrát změnil majitele, než konečně našel trvalý domov ve společnosti WestLand Financial, dceřině společnosti losangeleské banky WestLand National se sídlem v Sherman Oaks.

Tříčlenné rodině se dařilo dobře až do chvíle, kdy se Jeff Trammel rozhodl, že už nechce být manželem a otcem. Pár měsíců před splatností jistiny ve výši 750 000 dolarů odešel z domu, svůj předváděcí vůz BMW M3 nechal stát na parkovišti před nádražím a úvěr nechal Lise.

Lisa Trammelová, které nyní zůstal jediný příjem a nezaopatřené dítě, tedy reálně zhodnotila situaci a dospěla k několika rozhodnutím. V té době se už ekonomika zastavila jako letadlo, které ve vzduchu ztratilo rychlost. Protože Lisa měla jen učitelský plat, nebyla žádná finanční instituce ochotná nesplacenou jistinu refinancovat. A tak Lisa přestala splácet a všechna sdělení z banky ignorovala. Když vypršela lhůta splatnosti jistiny, hypotéka propadla a v tu chvíli jsem se na scéně objevil já. Poslal jsem Jeffovi s Lisou dopis, protože jsem netušil, že Jeff už je mimo hru.

Lisa mi na dopis odpověděla.

Obtížného klienta definuju jako člověka, který nechápe hranice našeho vztahu ani poté, co mu je jasně a někdy i opakovaně vymezím. Lisa za mnou přišla s prvním vyrozuměním, že její hypotéka byla prohlášena za propadlou. Převzal jsem její případ a řekl jí, ať si sedne a čeká, zatímco já se pustím do práce. Lisa však nedokázala sedět. Nedokázala čekat. Volala mi každý den. Když jsem podal návrh na přezkoumání případu soudcem, přicházela k soudu i na rutinní jednání a podání. Musela být u toho a musela vědět o každém kroku, který udělám, vidět každý dopis, který pošlu, a být informována o každém telefonátu, který v jejím případě vyřídím. Často mi volala a ječela na mě, když měla pocit, že jejímu případu nevěnuju maximální pozornost. Začínal jsem chápat, proč si její manžel sebral svých pět švestek a vypadl. Musel od ní pryč.

A taky jsem si začínal klást otázku, jestli je Lisa duševně zdravá. Měl jsem podezření na bipolární depresi. Smrště telefonátů a horečné aktivity se cyklicky opakovaly. Lisa se mi několik týdnů vůbec neozvala a pak mi zase pár týdnů volala denně a opakovaně, dokud jsem se jí na lince osobně neozval.

Tři měsíce po převzetí případu mi oznámila, že ji Losangeleský okresní školní úřad propustil z práce kvůli neomluveným absencím. Tehdy poprvé začala mluvit o tom, že od banky, která prohlásila její hypotéku za propadlou, bude požadovat náhradu škody. Ve vzduchu se začala vznášet ukřivděnost. Banka byla podle ní zodpovědná za všechno: že ji opustil manžel, že přišla o práci, že jí chtějí sebrat dům.

V tu chvíli jsem se dopustil chyby a naznačil jí, co jsem o jejím případě zjistil a jakou strategii hodlám použít. Udělal jsem to proto, abych ji uklidnil a setřásl ji ze zad. Zevrubné prozkoumání úvěru odhalilo nesrovnalosti a problémy související s jeho opakovaným odprodejem různým holdingovým společnostem. Objevil jsem i známky podvodu, které jsem mohl použít jako páku, abych vychýlil kyvadlo na Lisinu stranu, až budeme hledat společné řešení.

Moje informace však jen posílily Lisino přesvědčení, že se stala obětí hamižných bankéřů. Ani jednou si nepřipustila, že si vzala půjčku a teď je povinna ji splatit. Na banku pohlížela výlučně jako na zdroj svých nesnází.

Ze všeho nejdřív si registrovala webovou stránku. Zvolila název www.bojujemeprotivyvlastnovani.com a současně založila organizaci s názvem „Foreclosure Litigants Against Greed“ – „Oběti vyvlastňování proti chamtivosti“. A protože zkratka „FLAG“ zároveň znamená slovo „vlajka“, používala Lisa na protestních cedulích americkou vlajku. Chtěla tím veřejnosti sdělit, že boj proti vyvlastňování nesplácených nemovitostí je stejně americký jako kačer Donald.

A pak začala pochodovat před sídlem banky WestLand na Ventura Boulevard. Někdy byla sama, jindy s sebou měla syna a ještě jindy ji doprovázeli lidé, které svou kauzou přilákala. Nad hlavou nosila cedule, které banku osočovaly z účasti na nezákonném vyvlastňování a vyhánění rodin na ulici.

Její aktivity rychle upoutaly místní zpravodajské kanály. Lisa se pravidelně objevovala v televizi a pokaždé měla po ruce chytlavou frázi, která vystihovala situaci lidí jako ona a vykreslovala je nikoliv jako obyčejné neplatiče, nýbrž jako oběti vyvlastňovací epidemie. Všiml jsem si, že na Kanálu 5 se dokonce stala součástí archivních záběrů, které vyjely na obrazovce vždy, když stanice informovala o novém vývoji kolem hypoteční krize nebo o nejnovějších statistických údajích. Kalifornie měla třetí nejvyšší počet propadlých hypoték v celých Spojených státech a Los Angeles bylo jejich epicentrem. Kdykoliv Kanál 5 přinášel tato a podobná fakta, objevila se na obrazovce Lisa obklopená členy své skupiny, kteří nesli transparenty s nápisy jako NEBERTE MI DOMOV! nebo STOP NEZÁKONNÉMU VYVLASTŇOVÁNÍ!

Banka WestLand National na to reagovala tvrzením, že Lisiny protesty jsou nezákonným shromažďováním, které brání dopravě a ohrožuje chodce, a s tímto argumentem úspěšně požádala o nařízení soudního zákazu styku. Lisa se podle soudního rozhodnutí nesměla přiblížit k žádnému bankovnímu objektu a jeho zaměstnancům na méně než sto metrů. Ona se tím však nedala odradit a přemístila se s cedulemi i s ostatními demonstranty před budovu okresního soudu, kde se propadlé hypotéky řešily dnes a denně.

Mitchell Bondurant byl viceprezidentem banky WestLand National a řídil oddělení hypotečních úvěrů. Jeho jméno figurovalo na úvěrových smlouvách týkajících se domu Lisy

Trammelové, a tedy i na všech mých soudních podáních. Kromě toho jsem mu napsal dopis, v němž jsem ho informoval, že jsem odhalil náznaky podvodných praktik ve vyvlastňovací mašinerii, která za banku WestLand smluvně prováděla špinavou práci v podobě odebírání domovů a dalšího majetku nesolventním klientům.

Lisa měla právo seznámit se se všemi dokumenty souvisejícími s jejím případem. Obdržela tedy kopii mého dopisu i všech ostatních písemností. Bondurant sice představoval konkrétní osobu za snahou banky odebrat Lise dům, ale do běžných sporů se nezapojoval a raději se ukrýval za týmem podnikových právníků. Na mé dopisy neodpovídal a osobně jsem se s ním nikdy nesetkal. A také mi nebylo známo, že by se s ním někdy sešla nebo s ním mluvila Lisa Trammelová. Teď byl Bondurant mrtvý a policie držela Lisu ve vazbě.

Sjeli jsme z dálnice 101 na Van Nuys Boulevard a zamířili na sever. Takzvané „Občanské centrum“ představovalo volné prostranství obklopené dvěma soudními budovami, knihovnou, městskou radnicí Sever a sídlem policejního oddělení San Fernando Valley, které zahrnovalo i divizi Van Nuys. Kolem hlavního seskupení domů se pak městnala sídla různých dalších vládních agentur a institucí. Parkování tu bylo vždy problematické, ale to mě v tu chvíli netrápilo. Vytáhl jsem telefon a zavolal svému vyšetřovateli Dennisi Wojciechowskému.

„Cisco, to jsem já. Jsi někde blízko?“

Kdysi býval Wojciechowski členem motorkářského klubu Road Saints, kde už však jednoho Dennise měli. Museli ho tedy oslovovat jinak, a protože příjmení „Wojciechowski“ neuměl nikdo vyslovit, začali mu pro jeho snědou pleť a knír přezdívat „Cisco Kid“. Dnes už Cisco žádný knír neměl, ale jméno westernové postavičky mu zůstalo.

„Už jsem tu. Počkám na lavičce u schodiště pod hlavním vchodem.“

„Za pět minut jsem tam. Už jsi s někým mluvil? Já pořád nic nevím.“

„Jo, hlavního vyšetřovatele dělá tvůj starej kámoš Kurlen. Zavražděný Mitchell Bondurant byl nalezen dneska zhruba v devět hodin ráno v podzemní garáži banky WestLand National na Ventura Boulevard. Ležel na zemi mezi dvěma